

عنوان: تحقیق در عملیات کد درس: ۱۱

تعداد واحد: ۳ (نظری) مدرس: دکتر کمال قلی پور
مدت: ۵۱ ساعت گروه هدف: دانشجویان دکتری تخصصی رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

مقدمه:

یکی از اهداف مهم و بنیادین دولت ها رساندن مردم به سطحی از سلامت است که از نظر اقتصادی و اجتماعی امکان زندگی مولد و مفید را برای آنان فراهم سازند. در این راستا بیمارستان به عنوان واحدی استراتژیک در سطح بندی شبکه های بهداشت و درمان وظیفه ارائه خدمات درمانی تخصصی، اورژانس، سرپایی و بستری را بر عهده داشته و در حوزه دانشگاه های علوم پزشکی عهده دار آموزش و بازآموزی نیروی انسانی پزشکی و پیرا پزشکی میباشد. از سوی دیگر بیمارستانها محل پذیرش بیماران ارجاع شده از سطوح پایین سیستم شبکه (خانه های بهداشت، مراکز بهداشتی درمانی روستائی و شهری) بوده و وظیفه بستری، درمان و ارسال پس خوراند و توصیه های بهداشتی درمانی به واحدهای ارجاع دهنده را به عهده دارند.

از این رو، بیمارستان یکی از واحدهای بسیار حیاتی در امر مدیریت خدمات بهداشتی درمانی محسوب شده و به لحاظ جایگاه و وظایف حساس آن در کانون توجه همه عناصر سیستم سلامت از قبیل گیرندگان خدمات (مردم)، سیاستگذاران، مدیران ارشد، تدارک کنندگان، سازمانهای بیمه گر و ارائه کنندگان خدمات (پزشکان، پرستاران، کارکنان سیستم بهداشتی و ...) قرار دارد.

بر اساس قوانین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی کلیه بیمارستان ها برای انجام وظایف مقرر از اختیارات کامل اداری، مالی و پشتیبانی برخوردار بوده و نه تنها برای خدمات فنی در بخش های درمانی نظیر اورژانس، سرپایی، بستری، تشخیصی و ... بلکه برای خدمات پشتیبانی از قبیل کارگزینی، مالی، حسابداری، ترخیص و ... نیز باید برنامه کامل داشته و در جهت مدیریت جامع (آموزش، برنامه ریزی، سازماندهی، رهبری، کنترل و ارزشیابی) کوشا باشند.

در همین راستا درس سازمان و مدیریت بیمارستان (۲) بر آن است تا ضمن آشنا کردن دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی با ویژگی های بخشهای فنی (درمانی و تشخیصی) و پشتیبانی بیمارستانها آنان را با نحوه اداره این بخشها و راههای ارتقای کیفیت خدمات ارائه شده در بخشهای مذکور آشنا نماید. بطوریکه در انتهای دوره، دانشجویان بتوانند توانایی مقدماتی لازم برای اداره بخشهای بیمارستانی را کسب نمایند.

اهداف:

هدف کلی:

آشنایی کامل دانشجویان با اصول علمی سازماندهی و اداره صحیح بیمارستان، کاربرد مدیریت در سازمانهای بهداشتی درمانی، فرایند تغییر و ارتقای کیفیت خدمات؛ شناخت محیط داخلی و بیرونی بیمارستان؛ ساختار سازمانی و بخش ها و کمیته های بیمارستانی و نقش مدیر در ارتباط با آن

اهداف اختصاصی: دانشجویان در پایان ترم تحصیلی

1. با جایگاه بیمارستان در نظام سلامت و مشخصات سازمانی واحد های بیمارستانی آشنا گردند
2. با رویکردهای مدیریت بیمارستان ها و انواع بیمارستان آشنا شوند.
3. با مهارت های مدیریت بیمارستانی آشنا شوند
4. با ارتقای فرایندهای مراقبت از بیمار آشنا گردند
5. با جایگاه و نقش بیمار در بیمارستان آشنا شود
6. با مدیریت منابع در بیمارستان آشنا شوند
7. با ارزشیابی و اعتباربخشی در بیمارستان آشنا شوند
8. با مفاهیم ایمنی در بیمارستان آشنا شوند
9. با رویکردها و روش های ارتقای سلامت در بیمارستان آشنا گردند.

روش آموزش:

شیوه آموزش بر محوریت دانشجو استوار بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده در چارچوب ضوابط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تیریز به صورت مشارکتی، کار گروهی، بحث جمعی، سخنرانی و ارائه گزارش دانشجویان در ارتباط با سرفصل ها و پرسش و پاسخ اداره خواهد شد.

راهنمای مطالعاتی دانشجو:

انتظار می رود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس، مطالب درسی را مرور کرده و در بحث ها مشارکت فعال داشته باشند، چرا که حضور ذهن عزیزان منجر به یادگیری عمیق تر خواهد گردید. انتظار داریم دانشجویان مطابق برنامه توافق شده در کلاس و برنامه اجرایی مندرج در طرح درس، سخنرانی کوتاهی (۱۵ تا ۲۰ دقیقه) آماده نموده و بر اساس برنامه ریزی انجام شده توسط نماینده محترم دانشجویان، در ابتدای هر جلسه ارائه فرمایند، بطوریکه محوریت آموزش متوجه دانشجویان گردیده و به طور مداوم دانشجو و مدرس در نقش یکدیگر ظاهر شوند. برای آشنایی بیشتر و ملموس تر دانشجویان با بخش ها و کمیته های بیمارستانی انتظار می رود دانشجویان براساس چارچوب ارائه شده گزارشی از بخش یا کمیته تعیین شده را مکتوب کرده و در مدت ۱۰ دقیقه در کلاس درس ارائه دهند. امید آن داریم تا ضمن بهره گیری از آموخته ها در زندگی فردی و بکار گیری آنها در موقعیت های شغلی آینده، مشاوره آگاه و امین برای دیگران باشیم تا با تکیه بر بینش صحیح، آگاهی و بهره جستن از خرد جمعی فردایی نیکوتر برای ایران عزیزمان ترسیم نمائیم.

برنامه اجرایی:

مدرس	محتوی	تاریخ	جلسه (۲ ساعت) اول
	معارفه، معرفی درس و ارائه طرح درس، بحث و تبادل نظر در باره سرفصل ها، نحوه مدیریت و ارائه درس		اول
	مقدمه بر پژوهش عملیات و کاربرد روشهای کمی در مدیریت سلامت		دوم
	آینده نگری		سوم
	روش های مقداری در مدیریت نیروی انسانی		چهارم
	مدل های تعیین بهره وری سیستم های بهداشتی و درمانی		پنجم
	روش های مقداری کنترل کیفیت در سیستم های بهداشتی و درمانی		ششم
	مدیریت پروژه		هفتم
	برنامه ریزی خطی		هشتم
	برنامه ریزی خطی		نهم
	برنامه ریزی خطی		دهم
	برنامه ریزی خطی		یازدهم
	مکان یابی تسهیلات بهداشتی		دوازدهم
	روش های مقداری اولویت بندی در سیستم های بهداشتی و درمانی (TOPSIS)		سیزدهم
	روش های مقداری اولویت بندی در سیستم های بهداشتی و درمانی (AHP)		چهاردهم
	مدل سازی رگرسیونی و شبکه عصبی مصنوعی		پانزدهم
	مدل های تصمیم گیری در سیستم بهداشت و درمان (شرایط اطمینان – ریسک – فازی- عدم اطمینان)		شانزدهم
	آزمون پایان ترم		هفدهم

ارزشیابی:

ارزشیابی نهایی دانشجویان شامل موارد زیر خواهد بود:

۱. فعالیت‌های کلاسی (شرکت منظم در کلاس و مشارکت در بحثها (۱ نمره) ، (ارائه گزارش) (۳ نمره)): ۴ نمره
۲. آزمون میان ترم: ۴ نمره
۳. آزمون پایان ترم (مطابق برنامه امتحانات دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی) : ۱۲ نمره

منابع:

۱. محمد رضا مهرگان. پژوهش عملیاتی: برنامه ریزی خطی و کاربردهای آن. نشر کتب دانشگاهی. ویرایش ۴. ۱۳۹۹.
2. Ozcan YA. Quantitative methods in health care management: techniques and applications. John Wiley & Sons; 2005 Aug 19.